

Informacje ogólne

Gmina Białopole jest jedną z 13 gmin powiatu chełmskiego, położoną na południe od Chełma. Zajmuje powierzchnię **10.350 ha**. Na jej typowo rolniczym obszarze życie skupia się w 15 miejscowościach, z których największą jest Białopole z liczbą ok. 880 mieszkańców (na podstawie danych demograficznych z roku 2006). Całą gminę zamieszkuje obecnie ok. 3390 mieszkańców.

Geologicznie zróżnicowany teren gminy w jej północno – zachodniej części zajmuje skrajny odcinek pasma kredowych wzgórz, który opada tutaj w zieloną i równinną dolinę rzeki Wełnianki, by wznieść się ponownie u jej południowego skraju. Rozległa pradolina rzeki zajmuje całą środkową część opisywanego terenu, który wypiętrza się na brzegach prakoryta.

W skład Gminy Białopole wchodzi 15 miejscowości skupionych w 13 sołectwach: Białopole, Buśno obejmujące Busieniec (miejscowość z najmniejszą liczbą mieszkańców w gminie), Grobelki, Horeszkowice obejmujące Maziarnię Strzelecką, Kicin, Kurmanów, Raciborowice, Raciborowice Kolonia, Strzelce, Strzelce Kolonia, Teremiec, Teresin i Zabudnowo.

Gmina Białopole graniczy z gminami: **Żmudź, Dubienka i Wojsławice z powiatu chełmskiego oraz Horodło, Hrubieszów i Uchanie należących do powiatu hrubieszowskiego.**

Głównym szlakiem komunikacyjnym na terenie gminy jest przecinająca ją z południa na północ droga z powiatowego Hrubieszowa do Chełma (szosa nr 844), z jej wschodnią odnogą w kierunku miejscowości Dubienka, gdzie mieści się siedziba władz sąsiedniej gminy. Krajobrazowym urozmaicheniem niewielkiego obszaru Gminy Białopole są trzy wyspowe leśne enklawy oraz duży fragment kompleksu lasów Nadleśnictwa Strzelce, a także wspomniane już malownicze wzgórza poprzecinane wąwozami polnych dróg, które ze swoimi stromymi podjazdami i zjazdami mogą dostarczyć wielu niezapomnianych wrażeń amatorom aktywnego wypoczynku.

Interesujące obszary przyrodnicze na terenie gminy zostały sklasyfikowane jako kilka typów skupisk i miejsc występowania roślin i zwierząt oraz obiektów przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe:

- Strzelecki Park Krajobrazowy – utworzony został w 1983 r. Na terenie gminy znajduje się fragment parku o powierzchni 3.630 ha.

Obszary chronionego krajobrazu:

- Grabowiecko – Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu – na terenie gminy położony jest obszar o powierzchni 4.440 ha.

Pomniki przyrody

- Cztery dęby szypułkowe w miejscowości Busieniec.

- Nisza źródłowa o powierzchni 0,16 ha w miejscowości Buśno.

- Zbiorowisko roślin stepowych „Wisienka stepowa” o powierzchni 1,30 ha w miejscowości Teresin.
- Zbiorowisko roślin stepowych „Kamieniołom” o powierzchni 0,98 ha w miejscowości Teresin.

Rezerваты przyrody:

- **Rezerwat „LISKI”** - utworzony w 1978 r. - położony jest na granicy powiatów chełmskiego i hrubieszowskiego, na terenie Strzeleckiego Parku Krajobrazowego. Celem ochrony jest zachowanie drzewostanu dębowego oraz dębowo - sosnowego (sosna matczańska”). W runie występują chronione gatunki: kruszczyk szerokolistny, gnieźnik leśny, lilia złotogłów, barwinek pospolity. Charakterystycznym ptakiem rezerwatu jest muchołówka białoszyja.
- **Rezerwat „SIEDLISZCZE”** - utworzony w 1975 r. - położony w północnej części Strzeleckiego Parku Krajobrazowego. Znajduje się on na skraju kompleksu Lasów Strzeleckich w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Wełnianki. Ochroną objęty jest fragment starego, przeszło 120-letniego grądu niskiego z udziałem łągu olszowo - jesionowego i olsu. Chronione gatunki runa reprezentują: listera jajowata, podkolan biały, gnieźnik leśny, kruszczyk szerokolistny. Głównym celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie stanowisk łągowych orlika krzykliwego.

Potencjał ekonomiczny rolniczej Gminy Białopole opiera się głównie na produkcji 843 gospodarstw rolnych, z których utrzymuje się ok. 80% ludności. Działalność gospodarstw nastawiona jest głównie na produkcję ogólnotowarową, chociaż po wejściu Polski do Unii Europejskiej wielu rolników korzysta z okazji, aby unowocześnić park maszynowy oraz stosowane technologie i przestawić się na produkcję wyspecjalizowaną. W uprawie dominują rośliny zbożowe 74,80% oraz przemysłowe 10,37%, w tym buraki cukrowe 9,07%.

Na terenie Gminy funkcjonują również zakłady przemysłowe oraz inne podmioty gospodarcze w liczbie ok. 107. Rodzaje działalności gospodarczej w gminie Białopole (stan na koniec 2006 r.):

- usługi - 18
- handel - 27
- usługi leśne - 18
- usługi dla rolnictwa - 20
- mechanika pojazdowa - 5
- murarstwo i betoniarstwo - 7
- inne - 14.